

## ТЕХНИЧЕСКИ СПЕЦИФИКАЦИИ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СМР

по проект:

*„Ремонт на Народно читалище „Паусий Хилендарски-1902“,  
с. Масларево, община Полски Тръмбеш“*

### **А. Основни положения при организацията и изпълнението на малката обществена поръчка.**

Участникът следва осигури организацията за изпълнение на поръчката и контрола на качеството, техническа база за осигуряване контрол на качеството, съгласно вътрешни норми на фирмата за осигуряване на качеството.

Организацията на работа трябва да бъде такава, че да позволява едновременно извършване на няколко основни технологични потока.

Строителят трябва да има готовност с всички видове разрешителни за навлизане на автотранспорт и механизация в зоната на обекта.

### **Б. Технически изисквания.**

Изпълняваните дейности да отговарят на нормативните изисквания и стандарти действащи в България за съответните видове работи. **Строително-ремонтни работи включени в КСС на този проект по смисъла на т.43 от §5 на ДР към ЗУТ представляват текущ ремонт, за който съгласно чл.151 ал.1 от ЗУТ не се изисква издаване на разрешение за строеж.**

Изпълнените видове и количества СМР задължително се приемат от инвеститорски контрол на Възложителя.

**Почистване на строителната площадка.** След приключване на строително-монтажните работи /СМР/ и преди окончателно приемане на извършен ремонт, строителната площадка трябва да бъде изчистена и околното пространство - възстановено /приведено в проектния вид/.

#### ***Строително - монтажни работи***

**Всички изпълнени СМР** трябва да са съобразени с техническите и законови разпоредби, с техническите и технологичните правила и нормативи действащи в Република България.

Строителните продукти да отговарят на следните технически спецификации:

1) български стандарти, с които се въвеждат хармонизирани европейски стандарти, или  
2) европейско техническо одобрение (със или без ръководство), или  
3) признати национални технически спецификации (национални стандарти), когато не съществуват технически спецификации по **т.1)** и **т.2)**.

4) Да се представят сертификати, издадени от акредитирани лица за сертификация на системи за управление на качеството.

5) Действащи стандарти.

От Изпълнителя се изисква да монтира и поддържа на обекта **табела**, указваща името на проекта и съфинансиращите институции, с текст и размери според изискванията на Договора за изпълнение.

## АРХИТЕКТУРНО - СТРОИТЕЛНА ЧАСТ

### • ДЕМОНТАЖНИ РАБОТИ

Демонтажните работи трябва да се извършат с повишено внимание и максимални условия за запазване на демонтираните елементи, поради необходимостта от повторна употреба. Изпълняват се следните видове демонтажни работи:

- Демонтаж на керемиди от покрива
- демонтаж на паркет;
- демонтаж на столове;
- демонтаж на каратаван;
- демонтаж на ламперия и обкантвачи первази – там където се налага;
- демонтаж на врати и прозорци;
- демонтаж на осветителни тела и радиатори;
- демонтаж на тротоар;

### • МАЗАЧЕСКИ РАБОТИ

Мазилките се изпълняват поетажно отгоре надолу. При външните мазилки най - напред се изпълняват корнизите.

#### *1 Основни спомагателни материали*

Всички материали за мазилките трябва да отговарят по вид и по цвят на предписанията на проекта, както и на изискванията на съответния стандартизиран документ:

- БДС EN 459-1:2003 Строителна вар. Част 1: Определения, изисквания и критерии за съответствие.
- БДС EN 459-2:2003 Строителна вар. Част 2: Методи за изпитване.
- БДС EN 459-3:2003 Строителна вар. Част 3: Оценяване на съответствието.
- БДС ISO 1587:2004 Гипсови скали за производство на свързващи вещества. Технически изисквания.
- БДС EN 197-1:2006/A1:2006 Цимент. Част 1: Състав, технически изисквания и критерии за съответствие за обикновени цименти.
- БДС EN 197-1:2006/A3:2007 Цимент. Част 1: Състав, изисквания и критерии за съответствие на обикновени цименти.
- БДС EN 197-1:2006+A1:2006 Цимент. Част 1: Състав, технически изисквания и критерии за съответствие за обикновени цименти.
- БДС EN 197-2:2002 Цимент. Част 2: Оценяване на съответствието.
- БДС EN 197-4:2006 Цимент. Част 4: Състав, изисквания и критерии за съответствие на шлакови цименти с ниска ранна якост.
- БДС 12017 - 74 - Цимент цветен. Класификация. Технически изисквания. Методи за изпитване.
- БДС 12100-89- Портландцимент бял;
- БДС EN 13139:2004 Добавъчни материали за разтвор.
- БДС 5659 - 75 - Пясък перлитов набъбнал;
- БДС EN 1008:2003 Вода за направа на бетон. Изисквания за вземане на проби, изпитване и оценяване на годността на вода, включително на рециклирана вода от производството на бетон като вода за направа на бетон.

#### *2.Разтвори за мазилки*

Разтворите за мазилки трябва да отговарят на изискванията на БДС EN 998-1:2004 Изисквания за разтвор за зидария. Част 1: Разтвор за мазилка.

#### *3.Изпълнение на мазилки*

При изпълнение на мазилки се спазва следната последователност на технологичните операции:

- Почистване и подготовка на повърхностите;

- Проверка на място състоянието на мазилката, включително и на привидно здрави, но подкожухени места;
- Проверка на геометричните размери, вертикалност и хоризонталност;
- Повредената изветряла мазилка трябва да бъде отстранена до здрава повърхност;
- При изкърпване ръбовете на оригиналната мазилка до края на кръпката трябва да се скосят за по-добро изпълнение;
- Кръпките от нова мазилка трябва да съответстват на оригиналната мазилка;
- Полагане на водещи профили или ленти;
- Нанасяне на шприц;
- Нанасяне на основния пласт/хастар/;
- Изравняване на основния пласт /хастар/;
- Нанасяне на втори слой от основния пласт / ако е нужно/;
- Заглаждане на втория слой;
- Обработка на ъглите по стени и тавани;
- Нанасяне на покриващия пласт /фината/;
- Заглаждане / изпердашване/ на покриващия пласт;
- Оформяне около ръбове, отвори и други детайли;
- Прясната мазилка трябва да се защити от пряка слънчева светлина или от измиване от дъжд;
- При много горещо време може да се наложи пръскане на повърхността със ситни водни пръски. Евантуални пукнатини при съхненето на мазилковите слоеве да се обработят чрез намокряне с четка и заглаждане с маламашка.
- Мазаческите работи да се извършват при температура над +5 °С

Преди измазването, след почистването, повърхностите се обезпрашават и се напръскват с пулверизирана струя вода. При нанасянето на разтвора основата трябва да е влажна без да има по нея излишна, непопита вода. Навлажняване се прави и на старите по-рано положени и изсъхнали пластове.

Обикновената гладка мазилка се изпълнява от два пласта – хастар и фина. Първият пласт /хастара/ се нанася равномерно и се заглажда с мастар. След свързването му се нанася и вторият пласт /фината/, който се заглажда и се изпердашва. Фината се нанася най-малко един ден след нанасянето на хастара.

Всички мазилки /или отделните пластове/ трябва до втвърдяването им да се пазят от удари и сътресения, от дъжд, от замръзване и от бързо изсушаване /прегаряне/.

При изкуствено изсушаване на мазилките въздухът не трябва да се нагрява над 30 °С и трябва да се осигури непрекъсната вентилация на помещенията.

#### **4. Приемане на мазилки**

При приемането на мазилките се проверява следното:

- Мазилката, както и всеки от пластове да бъде здраво захваната за основата или по - долния пласт /проверява се чрез изчукване на повърхностите/.
- Повърхностите да бъдат равномерни, гладки с добре оформени ръбове и ъгли, без петна от разтворими соли или други замърсявания и без следи от обработващи инструменти;
- Мазилката не трябва да има пукнатини, шупли, каверни, подутини и други видими дефекти.

При приемане на мазилките изпълнителят представя пълна документация/ протоколи, удостоверения и др. / за доказване на качествата на материалите, марката на разтворите

### **•МОНТАЖ И ДЕМОНТАЖ НА ФАСАДНО СКЕЛЕ**

Изпълнението на фасадното скеле трябва да отговаря на изискванията на БДС EN 12812:2008 Скелета. Изисквания за изпълнение, проектиране и монтаж

## • ДОГРАМА

Изпълнението на дограмата включва подмяна на стари дървени прозорци с нови от PVC и подмяна на стари дървени врати с алуминиеви профили.

1. Заготовката на прозорците да се изпълни от бели PVC 5-камерни профили с дебелина на профила най-малко 3мм и стъклопакет с дебелина 24мм. Начинът на отваряне е показан на схеми, приложени към част Архитектурна. Да се вземе мярка от място, след демонтажа на съществуващите дървени прозорци;

2. Заготовката на вътрешните врати да се изпълни от алуминиеви профили. Да се вземе мярка от място, след демонтажа на съществуващите врати;

3. Заготовката на външните врати да се изпълни от усилен алуминиеви профили с прекъснат термомост. Да се вземе мярка от място, след демонтажа на съществуващите врати;

4. ТС:

- БДС EN 477:2003 Профили от пластифициран поливинилхлорид / PVC-U/ за производство на врати и прозорци. Определяне чрез падащо тяло устойчивостта на удар на основните профили.

- БДС EN 478:2002 Профили от пластифициран поливинилхлорид / PVC-U/ за производство на врати и прозорци. Външен вид след кондициониране при 150 °C. Метод за изпитване.

- БДС EN 479:2002 Профили от пластифициран поливинилхлорид / PVC-U/ за производство на врати и прозорци. Метод за определяне на топлинното свиване.

- БДС EN 513:2003 Профили от пластифициран поливинилхлорид / PVC-U/ за производство на врати и прозорци. Определяне устойчивостта на изкуствено стареене.

- БДС EN 514:2003 Профили от пластифициран поливинилхлорид / PVC-U/ за производство на врати и прозорци. Определяне якостта на заварени ъгли и Т-образни съединения.

- БДС EN 12758:2011 Стъкло за строителството. Остъкляване и изолация от въздушен шум. Описание на продукта и определяне на свойствата.

- БДС EN 1090-1:2009+A1:2012/ NA:2013 Изпълнение на стоманени конструкции и конструкции от алуминиеви сплави. Част 1. Изисквания за оценяване на съответствието на конструктивни компоненти. БДС EN 1090:2008+A1:2011. Части 2 и 3.

- БДС EN 14351-1:2006+A1:2010/NA:2010 Врати и прозорци. Стандарт за продукт, технически характеристики. Част 1: Прозорци и външни врати без характеристики за устойчивост на огън и/или пропускане на дим. Национално приложение (NA) на БДС EN 14351- 1:2006.

- БДС EN 1634-1:2014 Изпитвания за устойчивост на огън и управление на дима на комплекти врати и затварящи устройства, отваряеми прозорци и елементи на строителния обков. Част 1: Изпитвания за устойчивост на огън за комплекти врати и затварящи устройства и отваряеми прозорци

- БДС EN 1627:2011 Врати, прозорци, окачени фасади, решетки и капаци. Устойчивост срещу взлом. Изисквания и класификация.

- БДС EN 1191:2013 Прозорци и врати. Устойчивост при многократно отваряне и затваряне. Метод за изпитване

- БДС EN 13126-1:2011 Строителен обков. Изисквания и методи за изпитване, за прозорци и врати. Част 1. Общи изисквания за всички видове обков. БДС EN 13126 (2008-2013) Части 2-19.

5. Влаганите заготовки да бъдат удостоверени с Декларации за съответствие, издадени от заготовчиците, придружени с Декларации за съответствие, издадени от производителите, за вложените материали, отговарящи на ТС;

6. За приемането на монтажа на дограмите да се състави двустранен протокол с монтажниците;

7. По време на монтажа да се състави акт обр.12 за крепежните елементи и уплътняването на отворите;

8. При монтажа на дограмите, стриктно да се спазват мероприятията, предвидени в ПБЗ за този вид работи;

При приемането на дограмата изпълнителят задължително да представя на Възложителя производствената спецификация за изработката ѝ и декларация за съответствие на изделието със сроковете за трайност на вложените материали

**Всички размери задължително да се заснемат от място!**

• **ТОПЛОИЗОЛАЦИОННИ РАБОТИ:**

1. Топлинна изолация (окачен таван) в зрителната зала, сцена и малък салон да се изпълни от модулни пана 60/60 и минерална вата 10 см;
2. Обръщането около врати и прозорци да се изпълни от XPS 20 мм;
3. Предстенна облицовка с акустичен гипскартон W62 и минерална вата 10 см по стени на зрителна зала и сцена.
4. ТС:
  - БДС EN 13164:2012+A1:2015 Топлоизолационни продукти за сгради. Продукти от екструдирани пенополистирен (XPS), произведени в заводски условия. Изисквания
  - БДС EN 13164:2012+A1:2015/NA:2015 Топлоизолационни продукти за сгради. Продукти от екструдирани пенополистирен (XPS), произведени в заводски условия. Изисквания. Национално приложение (NA)
  - БДС EN 13162:2012+A1:2015 Топлоизолационни продукти за сгради. Продукти от минерална вата (MW), произведени в заводски условия. Изисквания
  - БДС EN 13162:2012+A1:2015/NA:2015 Топлоизолационни продукти за сгради. Продукти от минерална вата (MW), произведени в заводски условия. Изисквания. Национално приложение (NA)
  - БДС EN 520:2004+A1:2009 Гипсокартонени плоскости. Определения, изисквания и методи за изпитване
  - БДС EN 520:2004+A1:2009/NA:2014 Гипсокартонени плоскости. Определения, изисквания и методи за изпитване. Национално приложение (NA)
  - БДС EN 13963:2015 Фугиращи материали за гипсови плоскости. Определения, изисквания и методи за изпитване
  - БДС EN 13963:2005/NA:2014 Фугиращи материали за гипсокартонени плоскости. Определения, изисквания и методи за изпитване. Национално приложение (NA)
  - БДС EN 14353:2007+A1:2010 Метални обрамчващи и допълнителни профили за гипсокартонени плоскости. Определения, изисквания и методи за изпитване
  - БДС EN 13964:2014 Окачени тавани. Изисквания и методи за изпитване
  - БДС EN 13964:2014/NA:2014 Окачени тавани. Изисквания и методи за изпитване. Национално приложение (NA)
  - СД CEN/TR 16239:2011 Правила за монтаж на гипсфазерни продукти
5. Влаганите материали да отговарят на ТС, удостоверено с Декларации за съответствие, издадени от производителите.
6. Приемането на топлоизолационните работи да се извърши от АН по части Архитектурна и ЕЕ, удостоверено със заповед в заповедната книга на строежа.
7. По време на изпълнението на топлоизолационните работи да се състави акт обр.12 за:
  - подготвените за изолиране повърхности преди полагането на първия пласт на изолацията;
  - всеки пласт на топлоизолацията преди полагане на следващия пласт;
  - скелетът и армировката на топлоизолационната конструкция;
  - участъците, които подлежат на закриване при изпълнение на други видове строителни работи.
8. При изпълнение на топлоизолационните работи, стриктно да се спазват мероприятията, предвидени в ПБЗ за този вид работи.

## • БОЯДЖИЙСКИ РАБОТИ

1. Материали и полуфабрикати и тяхното съхранение трябва да отговарят на действащите стандарти и отраслови нормали

БДС EN10621-1: 2006 Бои и лакове. Лаковобояджийски материали и системи за външна зидария и бетон. Част 1: Класификация.

БДС EN 1062-11:2003 Бои и лакове. Лаковобояджийски материали и лаковобояджийски системи за външна зидария и бетон. Част 11: Методи за кондициониране преди изпитване.

БДС EN 1062-3:2008 Бои и лакове. Лаковобояджийски материали и системи за външна зидария и бетон. Част 3: Определяне и класификация на коефициента на водопропускливост.

БДС EN 1062-6:2005 Бои и лакове. Лаковобояджийски материали и системи за външна зидария и бетон. Част 6: Определяне на пропускливостта на въглероден диоксид.

БДС EN 1062-7:2006 Бои и лакове. Лаковобояджийски материали и системи за външна зидария и бетон. Част 7: Определяне устойчивостта на напукване.

БДС EN 13300:2004 Бои и Лакове. Лаковобояджийски материали и лаковобояджийски системи във водна фаза за вътрешни стени и тавани. Класификация.

При съмнение в качеството/неясно означение, липса на свидетелство, по – дълго съхранявани и други/ материалите се подлагат на контролни лабораторни изпитания в лицензирани лаборатории.

### *2 Изпълнение на бояджийските работи*

Не се допуска боядисване при следните атмосферни условия:

- В сухо и горещо време при температура на въздуха над 30 градуса С, при пряко сгряване от слънчеви лъчи;
- По време на валежи /дъжд и сняг/ и след тях, преди достигане на допустимата влага на стените
- При силен вятър /над 5 м/с /;
- При температура под +5°C с водоразтворими бои и покрития и под 0°C със състави, съдържащи органични, разтворители, не се допуска боядисване на външни метални повърхности, при наличието на кондензат върху тях и при относителна влажност на въздуха над 80%.

Преди боядисването се прави подготовка на основата, почистване от прах и замърсявания, изкърпване, шпакловане, грундиране и др.

Боите се нанасят на тънки пластове като се изчаква изсъхването на предишния пласт.

Полагането на бояджийските разтвори се извършва при температура на най-студената външна стена най-малко плюс 8°C, измерена на разстояние 0,5 м от пода.

### *3. Приемане на бояджийските работи*

Приемането на бояджийските работи се извършва след окончателното изсъхване на постните бои и след образуването на твърда корица върху повърхностите, боядисани с блажни и полимерни бои и лакове.

Приемането на боядисаните дървени подове /дюшемета/ се извършва не по-рано от 10 дни след нанасяне на последния пласт боя или лак.

Бояджийските работи при приемането трябва да отговарят на следните изисквания:

- Повърхностите, боядисани с водни бояджийски съставки, трябва да бъдат с еднакъв цвят, с равномерно наслояване и еднаква обработка. Не се допускат петна, ленти, напластявания, протичане, бразди, мехури, олощвания, влакнести пукнатини, пропуски, следи от четка, изстъргвания и видими поправки, различни от общия фон;
- По боядисаните повърхности не се допуска изкривяване на ограничителните линии и зацапване и разливане при съседни, различно оцветени полета, надвишаващи 3 мм;
- Бордюрите и фризовете трябва да имат еднаква ширина по цялото си протежение и да нямат видими фуги.

## • ПОДОВИ НАСТИЛКИ

Поставяне на ламинат в зрителна зала. Ремонт на дюшама сцена.

Ламината да е - клас 32 / AC4 - подходящ за силно натоварени жилищни помещения и умерено натоварени обществени помещения.

Материалите, изделията и полуфабрикатите за изпълнение на подовите настилки и всички добавки към тях да отговарят на изискванията на проекта и на съответните стандартизационни документи:

- БДС 8265:1974 Подове и подови настилки в сградостроителството. Терминология
- БДС CEN/TS 14472-1:2004 Еластични, текстилни и ламинирани подови покрития. Проектиране, подготовка и полагане. Част 1: Общи положения
- БДС CEN/TS 14472-3:2004 Еластични, текстилни и ламинирани подови покрития. Проектиране, подготовка и полагане. Част 3: Ламинирани подови покрития
- БДС EN 13329:2016 Ламинирани подови покрития. Елементи с повърхностен слой на базата на термореактивни аминокласти. Спецификации, изисквания и методи за изпитване
- БДС EN 13329:2006+A1:2010/NA:2014 Ламинирани подови покрития. Елементи с повърхностен слой на базата на термореактивни аминокласти. Спецификации, изисквания и методи за изпитване. Национално приложение (NA)
- БДС EN 14041:2006 Еластични, текстилни и ламинирани подови покрития. Съществени характеристики
- БДС EN 14978:2016 Ламинирани подови покрития. Елементи с акрилен повърхностен слой, втвърден с електронен лъч. Спецификации, изисквания и методи за изпитване
- БДС EN 15468:2016 Ламинирани подови покрития. Елементи с директно печатане и повърхностен слой от синтетична смола. Спецификации, изисквания и методи за изпитване
- БДС EN 16094:2012 Ламинирани подови покрития. Методи за изпитване за определяне на устойчивост към микродраскотини
- БДС EN 1815:2016 Еластични и ламинирани подови покрития. Оценяване способността за натрупване на електростатични заряди
- БДС EN 425:2005 Еластични и ламинирани подови покрития. Изпитване със стол на колела
- БДС EN ISO 24343-1:2012 Еластични и ламинирани подови покрития. Определяне на деформацията и остатъчната деформация след статично натоварване. Част 1: Остатъчна деформация (ISO 24343-1:2007)
- БДС EN 13228:2011 Подова настилка от дървесина. Паркет от масивна дървесина оверлай, включително паркетини със система за взаимно сглобяване
- БДС EN 13227:2003 Подова настилка от дървесина. Продукти от ламелен паркет от масивна дървесина
- БДС EN 13696:2009 Подова настилка от дървесина. Методи за изпитване на еластичността и на устойчивостта на износване и на удар
- БДС EN 1533:2010 Подова настилка от дървесина. Определяне на свойствата на огъване при статично натоварване. Методи за изпитване

Вносните материали, изделия и полуфабрикати трябва да отговарят на изискванията на съответните стандартизационни документи в страната производител, което е гарантирано с удостоверение за качество и е прието от проектанта.

Входящият контрол върху качеството на доставените на обекта материали, изделия и полуфабрикати за подови настилки се провежда в съответствие с изискванията на БДС 20.01.82г.

Материалите (изделията, полуфабрикатите) в случаите, когато не са придружени с удостоверение за качеството, когато има съмнение за влошаване на качеството им вследствие на неправилен транспорт и съхранение или продължително престояване, и когато гаранционният им срок е изтекъл, трябва да бъдат проверени от упълномощена лаборатория.

## 2. Контрол по време на изпълнението на подовите настилки

Контролът за съответствието с проекта при изпълнението на подовите настилки включва проверка на основата и на междинните пластове за:

- > Отклонението от проектната равнина
- > Наклоните към сифони, канали, улами и събирателни шахти
- > Дебелината на бетонната основа и изравнителните, загладящите и водоизолиращите пластове
- > Радиуса на закръглението на загладящия пласт на местата на пресичане на подовата настилка с вертикални и наклонени повърхности (със стени, колони, фундаменти под технологични съоръжения, улами, открити канали и шахти)
- > Якостта на натиск (с изготвяне по безразрушителни методи или по лабораторни протоколи)
- > Влажността
- > Неравностите на повърхността (издатини и вдлъбнатини)
- > Наличността на пукнатини, отслоявания, очукани, ронещи се и замръзнали места
- > Чистотата (налепи от строителни разтвори и отпадъци, маслени петна, прах и други замърсявания)
- > Изпълнението на деформационните фуги
- > Изпълнението на монтажните и инсталационните работи, които трябва да бъдат завършени преди полагането на настилка (монтиране на сифоните и на преминаващите през подовата конструкция и през и под настилка тръби и други съоръжения)
- > При настилки от плочи и тухли, положени на циментно-пясъчен или киселиноустойчив разтвор, на който фугите се допълват с битумен или полимерен кит - дълбочината и чистотата на празните фуги между плочите и тухлите, влажността на разтвора във фугите и обработването на киселиноустойчивия разтвор с разтвор от солна киселина.

### **3. Приемане на завършените подови настилки**

При приемането на завършените подови настилки се проверяват следните документи и показатели:

- > видът на подовата настилка и съответствието ѝ с проекта
- > съответствието на изпълнение на детайлите с проекта (изпълнението на первазите, съединяването на подовата настилка със сифоните и с облицовките на стени, канали, улами и шахти, заустването на откритите канали, изпълнението около преминаващи през подовата конструкция и настилка отвори, инсталации, тръби и други съоръжения, снажданията на пластове и др.)
- > съответствието на настилка със съответните изисквания към нея
- > удостоверенията за качество на вложените материали и изделия, издадени от производителите, протоколите от лабораторни изпитвания на материалите (ако има такива) и съответствието на показателите на материалите с изискванията на проекта
- > актовете за приемане на скритите работи при изпълнението на настилки, съдържащи и условията, при които те са изпълнени

По време на строителството се контролират качеството на материали те, както и ширината, надлъжния и напречния наклон, равността на основата и на тротоарната настилка. При наличието на отклонения по-големи от допустимите, се извършват съответни поправки.

При приемането на основата и на тротоарното покритие се проверяват най-малко веднъж на 20 м напречния и надлъжния наклон, ширината и равността. Допускат се следните отклонения: в ширината +10 мм, в напречния и надлъжния наклон + 0.5%, в равността на основата 10 мм, а в равността на тротоарното покритие до 5 мм междина под 4 м лата.

### **• ДЪРВЕНА ОБШИВКА НА ПОКРИВ:**

Обшивка на покрив с дъски – предялване или попълване на ребрата за получаване на равна плоскост; изрязване на дъските по дължина и наковаване върху ребрата.

Дървеният материал трябва да бъде сух, чист, без дефекти и трябва да бъде дезинфектиран срещу насекоми и обработен с агенти против гниене / допустимата влажност на дървеният материал е 25 % /.

Върху елементите на дървената конструкция се изпълнява обшивка от дъски с дебелина 2.5 см.

Обшивката на покрива се прави от дъски, дебели 2,5 см. Ширината им е до 15 см. за да не се измятат и да не разместват керемидите, а дължината им може да е различна. Коват се успоредно на стрехата. Обшивката на покрива може да се плави и с плоскости за икономия на дървен материал. Обшивката на покрива се кове върху греди, наковани перпендикулярно на стрехата, наречени ребра. Правят се от греди с различни размери, съгласно проекта, като най- подходящият размер е 6/10 и 8/12 см. Разполагат се на разстояние 10 см. от външната страна на комините. Те имат наклона на покривната плоскост. Ребрата от две срещуположни плоскости трябва да се срещат точно едно с друго.

Ребрата в двете плоскости трябва до бъдат наковани на еднакви разстояния и в една плоскост, за да се накове подравнена обшивката.

- БДС 17097:1989 Дъски от иглолистни дървесни видове. Размери и технически изисквания
- БДС EN 12490:2010 Трайност на дървесината и на продуктите от дървесина. Масивна дървесина, обработена със средство за защита. Определяне на дълбочината на пропиване и количеството на пропит креозот в обработена дървесина
- БДС EN 1312:2003 Объл и фасониран дървен материал. Определяне обема на партида фасониран дървен материал
- БДС EN 13183-1:2003 Съдържание на вода на фасониран дървен материал. Част 1: Определяне чрез метода на изсушаване
- БДС EN 13556:2003 Объл и фасониран дървен материал. Номенклатура на дървените материали, използвани в Европа
- БДС EN 1611-1:2003/A1:2003 Фасониран дървен материал. Класификация по външен вид на иглолистна дървесина. Част 1: Смърчове, ели, борове, дуглазки ели и лиственици разпространени в Европа
- СД CEN/TS 15082:2010 Средства за защита на дървесината. Определяне на ефикасността на защитата срещу гъби, оцветяващи беловината, и гъби, причиняващи плесен върху необработен фасониран дървен материал. Изпитване на открито

## • ПОКРИВНИ РАБОТИ

### *1. Материали*

Материалите, изделията и полуфабрикатите, предназначени за изпълнение на покрития на покриви, хидроизолации, пароизолации и топлоизолации да отговарят на изискванията на съответните стандартизационни документи (БДС, ОН).

. Покривни работи по скатни покриви, изпълнени от твърди материали – керемиди:

- Керемидите да се положат в правилни редове от по-ниските към по-високите коти на покрива;

- По-високо лежащите керемиди трябва да покриват по-долу лежащите със 70-100мм. Основата под керемидите не трябва да се огъва, поддава и напуква при ходенето по тях.

- Керемидите да се положат след завършване и оформяне на уламите, олуците и свързаните с тях водосточни тръби.

- БДС EN 1304:2005 Глинени покривни керемиди за прекъснато полагане. Определения и изисквания към продуктите.

- БДС EN 539-2:2006 Глинени покривни керемиди за прекъснато полагане. Определяне на физичните свойства. Част 2: Изисквания на устойчивост на замръзване.

- БДС EN ISO 12572:2003 Хигротермални характеристики на строителни материали и продукти. Определяне на свойства при пренасяне на водни пари (ISO 12572:2001)

- БДС EN 13859-1:2014 Огъваеми хидроизолационни мушами. Определения и характеристики на огъваеми прегради. Част 1: Подпокривни огъваеми прегради за покриви с малки прекъснати елементи
- БДС EN 12311-2:2013 Огъваеми хидроизолационни мушами. Определение на свойствата при опън. Част 2: Пластмасови и каучукови покривни хидроизолационни мушами
- БДС EN 12311-1:2003 Огъваеми хидроизолационни мушами. Част 1: Битумни покривни хидроизолационни мушами. Определение на свойствата на опън

Не се допуска употребата на материали, изделия и полуфабрикати без свидетелство за качество и технология за приложението им. Контролът върху качеството на доставените материали, изделия и полуфабрикати за изпълнение на покрития на покриви, хидроизолации, пароизолации и топлоизолации се провежда по установения ред в съответствие с изискванията на входящ контрол по нормативи и методиките на съответните стандартизационни документи от упълномощена лаборатория.

Годността на влаганите материали, изделия и полуфабрикати за покрития на покриви, хидроизолации, пароизолации и топлоизолациите се доказва със свидетелство за качество от предприятието-производител.

## **2. Изпълнение и приемане**

Наклоните на покривите трябва да отговарят на изискванията на проекта и БДС 164-74.

При покрития от керемиди капациите трябва да са измазани с посочения в проекта разтвор.

Не се допуска полагане на покривни покрития преди завършване на тенекеджийските работи (улами, олуци и поли).

При приемане на покривните покрития се допускат следните отклонения от проекта:

1. в наклона на покрива:
  - а) при наклони до 2% (+0,5% -0,1%);
  - б) при наклони от 2% до 7%  $\pm 0,5\%$ ;
  - в) при наклони над 7%  $\pm 1$ .
2. неравности на основата най-много 10 mm;
3. в дебелината на циментовата замазка  $\pm 5$  mm;
4. при основа от ребра и столици за разстоянието между ребрата  $\pm 2$  mm;
5. при основа от дъски за разстоянието между дъските  $\pm 5$  mm;
6. в застъпването на покривните покрития с олуците и полите  $\pm 5$  mm.

Неравностите на основата (циментова замазка, дъсчената обшивка и ребра) се проверяват с права летва с дължина 3 т, като се замерва разстоянието между летвата и повърхността на основата по наклона на ската и перпендикулярно на него.

При основа от ребра летвата се полага върху ребрата и перпендикулярно на тях.

При извършване на проверката за неравностите на основата минималният брой замервания се определя съгласно таблица 1.

Таблица 1

| Площ на покрива,<br>кв. м | Минимален брой на<br>замерванията |
|---------------------------|-----------------------------------|
| до 50 до 500 501 до 1000  | 3 5 7                             |
| над 1000, на всеки 2000   | по 10                             |

При констатиране на недостатъци или неспазване на предписанията на проекта, съответният елемент да не се приема до отстраняването им.

При окончателното приемане на покрития на покриви се проверява:

1. видът и показателите на използваните материали, изделия и полуфабрикати, съгласно предписанията в проекта и изискванията на тези правила;
2. свидетелствата за качеството на материалите и изделията, предадени от производителите и протоколите от лабораторните изпитвания, ако има такива;
3. изпълнението на детайлите в съответствие с нормативните изискванията (била, капандури, комини, улами и др.);

4. застъпването на материалите за покрития с тенекеджийските работи (улами, олуци, поли на олуци, обшивки и др.);

6. закрепването и подреждането на материалите за покрития на покриви към основата; отговарят ли закрепващите средства на изискванията;

7. наклонът на скатовете и олуците.

Покрития на покриви се измерват по действително покритата повърхност в кв. м, като се спадат само отвори с площ повече от 1 кв. м, мерена до наклона на покрива.

Хоризонтални и наклонени била, покрити с капаци се измерват в линейни метри, без да се спадат от покривната площ.

## • **ТЕНЕКЕДЖИЙСКИ РАБОТИ**

Тенекеджийските работи са обшивки на покриви, корнизи, капандури, комини и други покривни надстройки, лами и подпрозоречни прагове, водосточни тръби, улуци, казанчета и други.

### **1 Материали:**

Материалите предназначени за изпълнение на тенекеджийските работи да отговарят на изискванията на съответните стандартизационни документи

- БДС 4543:1982 Ламарина студеновалцована, покалаена /бяла/, лакирана или листолакирана;
- БДС 5176:1975 Ламарина черна - студеновалцована ;
- БДС EN 10143:1997 Листове и ленти стоманени с непрекъснато горещонанесено метално покритие. Допустими отклонения от размерите и формата.
- БДС 13726:1976 - Стомана листова вълнообразна.

### **2 Приемане на тенекеджийската работа**

Не се допуска приемането на тенекеджийски работи ако:

- Ламарината, на която е закрепена с такива скрепителни средства или е в контакт с такива материали, които са несъвместими със свойствата и;
- Ламарината е в контакт с електрически проводници, ако това не е предвидено в проекта и не е изпълнена съответната изолация.

При окончателното приемане се представя документация, с която се удостоверява съответствието на вложените материали, изделия и полуфабрикати с предписанието на проекта, съответните нормативни документи и технологии за изпълнение, както и за антикорозионна защита/ включително и актове за скрити работи/.

Не се допуска приемането на обшивки, при които височината на перпендикулярните към билото фалцови е под 20 мм.

Не се допуска приемането на обшивки на комини, калкани, корнизи и др., които са изведени над покрива на височина по-малка от 25 см и чийто горен ръб не е вмъкнат в обшития елемент.

Не се допуска приемането на олуци:

- при които предната им страна не е по-ниска с най-малко 10 мм от задната /към покрива/;
- наклонът на които към водосточната тръба е по-малък от 1% и снажданията им /чрез спояване или чрез единичен фалц/ са с ширина по-малка от 12 мм и не са по наклона;
- стоманените скоби, на които са на разстояние по-голяма от 70 см /ако олуците са висящи/ и през една не са с обтегачи.

Не се допуска приемането на водосточни тръби:

- Чийто отстояния от стената на сградата са по-малки от 30 мм и чийто закрепващи скоби са на разстояние една от друга по-голямо от 200 см, а надлъжния им шев е към стената;
- Които не са съединени с олука със застъпване min 6 мм;
- При съединението на отделните части, на които горната не е навлязла най-малко 30 мм в долната;
- Които пресичат корнизи с извивки или чупки;
- Които не са свързани с канализацията чрез чугунена тръба с дължина минимум 100 см или пък долният /изходният им край/ е на повече от 40 см от терена /тротоара, кагота не е предвидена връзка с канализация.

## • СТРОИТЕЛНО-МЕТАЛНИ (ЖЕЛЕЗАРСКИ) РАБОТИ

По смисъла на тези спецификации: строително-металните (железарски) работи са метални парапети и стълби, предпази метални решетки (ролки) за витрини, прозорци, врати, стълби и др.;

### *1. Материали*

Материалите и изделията, използвани за строително-металните и тенекеджийски работи трябва да са по тип, вид и качество съгласно изискванията на проекта и на съответните стандартизационни документи.

### *2. Изпълнение*

Извършените строително-метални работи трябва да отговарят на предписанията в проекта, технологиите за изпълнение. Не се допускат отклонения, ако не е предписано друго в нормативните документи, проекта или технологиите за изпълнение:

от проектните размери на отделните части (или от взаимното им положение) на строително-металните работи по-големи от 5%, но не повече от 50 mm, а в местата на сгъването им - по-големи от 10%;

от проектното покритие на рамки на части от строително-метални работи (врати, прозорци, капаци, решетки и др.) с подвижните им елементи по-големи от 2 mm в затворено (заклучено) положение;

- от проектната равнина по-големи от 1%, а при вратите 0,5% и в двете направления.

Не се допускат просветлявания (неуплътнения) между уплътнителя и контактните повърхности на елементите на частите на уплътнени строително-метални работи (врати, прозорци и др.), когато са в затворено (заклучено) положение.

### *3. Приемане:*

Не се допускат отклонения, както следва:

От проектните размери на отделните части (или от взаимното им положение) на строително-металните работи по-големи от 5%, но не повече от 50 mm, а в местата на сгъването им — по-големи от 10%

От проектното покритие на рамки на части от строително-металните работи (с врати, прозорци, капаци, решетки и др.) с подвижните им елементи по-големи от 2 mm в затворено (заклучено) положение.

От проектната равнина по-големи от 1%, а при вратите - 0,5% и в двете направления.

Не се допускат просветлявания (неуплътнения) между уплътнителя и контактните повърхности на елементите на частите на уплътнени строително-метални работи (врати, прозорци и др.), когато са в затворено (заклучено) положение. Не се допуска приемането на:

Лети части, при които не са отстранени ръбовете и издъците.

Листови и валцовани части, рязаните видими ръбове на които не са загладени.

Заварените съединения, които не са очистени от шлака и не са оформени без ръбове и грапавини.

Огънати, заварени, удебелени, нарязани или усукани части, които имат пукнатини, олющвания и други подобни повреди вследствие на обработката,

Не се допуска приемането на строително-метални работи, при които отделните им части:

Са заварени към носещите конструктивни елементи на сградата (съоръженията), ако това не е предвидено в проекта.

Са закрепени към сградата (съоръжението) с несъвместими за съответния метал или елемент на сградата (съоръжението) материали. •

Възпрепятстват собствените или тези на конструктивните елементи на сградата (съоръжението) температурни деформации.

Не осигуряват изискуемата се плътност на местата на съединенията им с другите части на сградата.

Са в контакт с електрически проводници, ако това не е предвидено в проекта и не е изпълнена съответната изолация.

Недостъпни за оглед и проверка строително-метални работи се приемат въз основа на удостоверения за съответствие с нормативните документи или с актове за скрити работи.

Актове за скрити работи се представят задължително за:

Защита от корозия

Закрепване на частите към сградата (съоръжението)

Изолиране на преминаващи през частите електрически проводници

При окончателното приемане се представя документация, с която се удостоверява съответствието на вложените материали, изделия и полуфабрикати с предписанията на проекта съответните нормативни документи и технологиите за изпълнение, както и за антикорозионната защита на частите на строително-металните работи.

### • ЕЛЕКТРО - МОНТАЖНИ РАБОТИ

1. Да се монтират, предвидените в КС, осветителни тела и кабели, съгласно указанията на производителите;

2.ТС:

-БДС EN 60598-1:2008 Осветители. Част 1. Общи изисквания и изпитвания (IEC 60598-1:2008, с промени), или еквивалент;

-БДС EN 60598-2-1:2002 Осветители. Част 2: Специфични изисквания. Раздел 1: Неподвижни осветители за общо осветление (IEC 60598-2-1:1979 + A1:1987), или еквивалент

3. Влаганите електрически материали да отговарят на предвидените в КС.

4.При изпълнение на ел. монтажните работи, стриктно да се спазват мероприятията, предвидени за този вид работи.

### • ЗЕМНИ РАБОТИ

#### 1. Общи изисквания по изпълнението.

Откосите на изкопите се определят в зависимост от физическите свойства на почвата и съществуващите хидрогеоложки условия. Начинът на укрепването на вертикалните стени на строителните ями се избира в зависимост от вида на почвата и водното ѝ съдържание, от наличието на почвена вода, нейното ниво и дебита на притока, дълбочината и ширината на строителната яма, както и от приетия начин на изпълнение на изкопните работи.

Откосите на насипите се изпълняват в зависимост от височината на насипа и изискванията към него, както и от вида на почвата. Уплътняването на насипите е желателно да се извършва в такъв годишен период, когато естественото водно съдържание на почвата се доближава най-много до оптималното.

#### 2. Контрол по изпълнението.

Съблюдаването на изискванията, посочени в проекта при изграждането на насипи се контролират от специализирани лицензирани лаборатории. Контролът включва:

- Определяне плътността на почвата, чрез изпитване на проби и съответствието ѝ с предвидената в работния проект;
- Проверка на качеството на подготовката на основата на насипа;
- Проверка на състава на почвата и съответствието му с предвидения в проекта;
- Установяване наличието на растителна почва, торф, корени и силно минерализирани преовлажнени почви в уплътнения пласт;
- Проверка на дебелината на уплътнения пласт;
- Съответствие на дебелината на отделния пласт към приетия начин на уплътняване;
- Подготовка на повърхността на вече уплътнения пласт преди полагането на следващия.

#### 3.Действащи стандарти:

БДС 676:1985 - Почви строителни. Класификация

БДС 2761:1986 - Почви строителни. Физически свойства. Определяне и означение.

БДС 644-1983-Почви строителни. Метод за лабораторно определяне на водното съдържание.

БДС 646-1981- Почви строителни. Метод за лабораторно определяне на специфичната плътност.

БДС 647-1983- Почви строителни. Метод за лабораторно определяне на обемната плътност.

БДС 8992-1984 – Почви строителни. Метод за лабораторно определяне на компресионните свойства.

БДС 14783-1979 - Почви строителни. Методи за лабораторно определяне на пропадаването

БДС 8004-1984 – Почви строителни. Определяне на обща деформация.

## • ВЕРТИКАЛНА ПЛАНИРОВКА

### **Вибропресовани бетонови изделия за тротоар - павега**

Тротоарите се изпълняват с предвидените в проекта размери и основи.

Тротоарните плочи се нареждат върху подложен пласт пясък с дебелина най-малко 5 см. Нарездането се извършва в редове, започвайки от бордюра, като се съблюдават равността, праволинейността на редовете и правилната връзка на фугите. При нареждането на плочите между тях се оставят фуги с ширина 5 мм, които се запълват с цименто-пясъчен разтвор. На разстояние не по-голямо от 4.5 м се оставят и напречни разширителни фуги с ширина 15 мм, които се запълват с асфалтова паста след свързването на цименто-варовия и цименто-пясъчния разтвор.

Материалите трябва да отговарят по качество на изискванията:

БДС EN 1338:2005 Бетонни блокчета за настилки. Изисквания и методи за изпитване

БДС EN 1338:2005/NA:2013 Бетонни блокчета за настилки. Изисквания и методи за изпитване. Национално приложение (NA)

По време на строителството се контролират качеството на материали те, както и ширината, надлъжния и напречния наклон, равността на основата и на тротоарната настилка. При наличието на отклонения по-големи от допустимите, се извършват съответни поправки.

При приемането на основата и на тротоарното покритие се проверяват най-малко веднъж на 20 м напречния и надлъжния наклон, ширината и равността. Допускат се следните отклонения: в ширината +10 мм, в напречния и надлъжния наклон + 0.5%, в равността на основата 10 мм, а в равността на тротоарното покритие до 5 мм междина под 4 м лата.

### **Градински бордюри**

Бордюрите - видими и скрити, и водещите ивици се поставят и нареждат върху основа от бетон. Те се укрепват чрез запълване на фугите с цименто-пясъчен разтвор.

- БДС EN 1343:2006 Бордюри от естествени камъни за външно павиране. Изисквания и методи за изпитване
- БДС EN 1340:2005/АС:2006 Бетонни бордюри. Изисквания и методи за изпитване
- БДС EN 1340:2005 Бетонни бордюри. Изисквания и методи за изпитване

Основата, върху която се полага бетонът, трябва да бъде предварително подравнена и уплътнена до проектната плътност. Не се допуска полагането на бетона върху наводнена, замърсена и неуплътнена основа.

Бордюрите и водещите ивици се поставят върху пресния бетон ръчно или с помощта на кран. Те се нареждат в правите участъци по конец, а кривите - по шаблон с фуги не по-широки от 15 мм. фугите се запълват с разтвор, след като се провери правилното положение на бордюрите и тяхното ниво чрез нивелация.

След направата на бордюрите и водещите ивици трябва да се вземат мерки за предпазването им от разместване до втвърдяването на бетона и разтвора.

По време на строителството се контролират качеството на бордюрите и ивиците, марката на бетона и на циментовия разтвор, както и линията и нивото на наредените бордюри. При наличието на отклонения, по-големи от допустимите, съгласно чл. 24, се правят съответни поправки.

При приемането на бордюрите и водещите ивици се правят измервания най-малко един път на всеки 100 м. Допускат се следните отклонения: отклонения от правата линия в правите участъци и от шаблона в кривите участъци 5 мм, разлика в ширината на съседните бордюри или ивици 5 мм, отклонение от нивото в единични случаи + 10 мм.

## **В. Изисквания за налична механизация и оборудване на изпълнителя.**

Кандидатът трябва да притежава необходимата механизация и оборудване, което ще допринесе за съвременното и нормалното изпълнение на предвидените дейности.

## **Г. Изисквания за осигуряване на безопасни условия на труд**

**Безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност трябва да се провеждат във всички етапи по време на изпълнение на дейностите предвидени в обществената поръчка.**

### ***I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ***

Ръководствата на кандидатите са задължени да осигурят необходимото работно облекло и лични предпазни средства.

1. Работещите в условия на влага, вода и други подобни да ползват гумени ботуши.
2. Всеки работник или служител, който постъпва за първи път на работа или преминава на друга работа, независимо от неговата подготовка и квалификация се допуска на работа само след като бъде подробно инструктиран за правилата на безопасност и хигиена на труда.
3. Забранява се на работниците без разрешение да извършват каквито и да е работи, не влизащи в кръга на техните постоянни задължения, освен от необходимост за предотвратяване на аварии и то по нареждане на възложителя.
5. Задължително е спазването на Правилника за противопожарна охрана. Ръководството на обекта е длъжно да изпълнява всички мероприятия по този правилник.
6. На всяка машина, участваща в дейностите, свързани с предмета на договора, да има пълно комплектувана с медикаменти аптечка.
7. Да се пазят от повреди положени подземни и други инсталации и съоръжения, като предварително се обозначат и маркират.
8. Материалите да се доставят по възможност в пакетирани вид и складираат и съхраняват в района на площадката.
9. Работните дървени скелета от козли и талпи да са здраво закрепени и надеждно укрепени. Металните инвентарни скелета да се ползват след щателна проверка на връзките и носимоспособността на отделните елементи, при наличието на паспорти от предприятието-производител.
10. Работните площадки да се обезопасят с парапети и бордови дъски на височина 1,00 м над ходовата повърхност.
11. Ел. заварките да се изпълняват от правоспособни заварчици, осигурени с лични предпазни средства – гумени ръкавици, престилка, предпазна маска и шлем. Преди започване на работа да се проверява изправността на арматурата и заземяването.

### ***II. РАБОТА С МАШИНИ***

1. Работници, които обслужват и управляват машините трябва да бъдат снабдени с инструкции, съдържащи изискванията по техника на безопасността, указанията на сигналната система, правилата за управление на машината, правилата за определено натоварване и допустимата скорост на работа на машината и др.
2. Забранява се ползването на агрегати, машини и инструменти, които да не са обезопасени и изпитани съгласно ПТБ – гл. VI, т.1.

### ***III. ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА***

1. Забранява се гасенето с вода на запалени течни горива. Същото да се извършва с пясък или със специални пенообразуващи и други подходящи пожарогасителни средства;
2. Пушенето и паленето на огън да става на определени за целта пожаро-обезопасени места.
3. В случай на пожар, да не се гасят с вода варели с нефт и нефтопродукти и др;
4. На строителната площадка да се осигурят пожарогасител, кофи, лопати, сандъчета с пясък;
5. На строителния обект в близост до складираните строителни и други горими материали да се осигурят кофпомпа за вода, съд с вместимост 200 л, вода и кофа;

6. Преди започване на работа в опасни участъци да се изключи захранването;
7. В края на работното време всеки работник е длъжен да провери и да остави в пожарнебезопасно състояние своето работно място, машините и съоръженията, с които работи;
8. Територията на обекта редовно да се почиства от горими отпадъци;
9. При започване на строителството да се провери изправността на пожарните кранове в района;
10. Достъпът да подръчните уреди и съоръжения за пожарогасене, до пожарните кранове и хидранти, до сградите, складовете и съоръженията на строителната площадка да се поддържат винаги свободни;
11. Забранява се складирането на материали, съоръжения и машини, както и паркирането на превозни средства по пътя и подхода към противопожарните уреди, съоръжения и инсталациите за пожароизвестяване и пожарогасене;
12. На видно място на строителната площадка да се поставят табели с телефонния номер на противопожарната охрана.

#### **IV. БХТПБ по ВРЕМЕ на ЕКСПЛОАТАЦИЯТА**

При организиране и осъществяване на трудовата дейност при експлоатацията се изпълняват изискванията на Наредба № 2 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи (ДВ, бр.37 от 2004 год.), Наредба №4 за знаците и сигналите за безопасност на труда и противопожарна охрана (ДВ, бр.77 от 1995), нормативните актове по безопасността на труда за различните дейности, видове работи и работно оборудване.

Работодателите и лицата, които ръководят и/или управляват трудовите процеси, се задължават да осигурят и утвърдят инструкции по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност (БХТПБ) за отделните видове работни места съгласно изискванията по безопасност на труда, установени в нормативните актове, стандартизационните документи и паспортите на работното оборудване.-Наредба 3 за инструктажа на работниците и служителите по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана (ДВ, бр.44 от 1996).

Инструкциите по БХТПБ се изработват в обхват и със съдържание, както следва:

1. правата, задълженията и отговорностите на лицата, които ръководят или управляват трудовите процеси;
2. изискваната правоспособност или квалификация на производствения персонал;
3. изискванията по БХТПБ преди започване, през време и при прекъсване, преустановяване и завършване на работата;
4. изискванията по БХТПБ, на които трябва да отговарят ползваните строителни машини и другото работно оборудване;
5. средствата за индивидуална защита, които трябва да се ползват;
6. други изисквания, които се налагат от конкретните условия на работа;
7. условията за принудително и аварийно преустановяване на работата, мерки за предотвратяване и ликвидиране на аварии и оказване на първа долекарска помощ при злополука и др.;
8. местата за поставяне на знаците за безопасност на труда и противопожарна охрана, за описанията на сигналите, подавани с ръка, и словесните съобщения, които трябва да се подават при работа с кранове и повдигателни съоръжения. Ръководителите са длъжни да осигуряват безопасни и здравословни условия на труд за всички работници. Трудови договори могат да се сключват само с лица, които отговарят на изискванията на Кодекса на труда. В случаите, когато се изисква лицата да са правоспособни или да имат необходимата квалификация за съответната работа или работно място, същите трябва да притежават съответния документ.
9. средствата за индивидуална защита, които трябва да се ползват;
10. други изисквания, които се налагат от конкретните условия на работа;
11. условията за принудително и аварийно преустановяване на работата, мерки за предотвратяване и ликвидиране на аварии и оказване на първа долекарска помощ при злополука и др.;

12. местата за поставяне на знаците за безопасност на труда и противопожарна охрана, за описанията на сигналите, подавани с ръка, и словесните съобщения, които трябва да се подават при работа с кранове и повдигателни съоръжения. Ръководителите са длъжни да осигуряват безопасни и здравословни условия на труд за всички работници. Трудови договори могат да се сключват само с лица, които отговарят на изискванията на Кодекса на труда. В случаите, когато се изисква лицата да са правоспособни или да имат необходимата квалификация за съответната работа или работно място, същите трябва да притежават съответния документ.

Забранява се допускането на работа на лица, които:

1. Не са назначени в съответствие с изискванията;
2. Не са съответно инструктирани и обучени по БХТПБ;
3. Не са запознати с плана за ликвидиране на аварии;
4. Не са снабдени или не ползват съответно изискващите се работно облекло, обувки, лични предпазни средства и обезопасени инструменти;
5. Имат противопоказни заболявания спрямо условията на работата, която им се възлага; са правоспособни или имат съответна квалификация, но са преместени на друго работно място и не са преминали инструктаж за условията на новото им работно място;
6. Са в нетрезво състояние или са под въздействието на други упойващи средства.

Лицата, които постъпват на работа, се инструктират за правилата по БХТПБ и подлежат на медицински прегледи по Наредба №3 за задължителните предварителни и периодични медицински прегледи( обн., ДВ, бр. 16 от 1987, изм. бр.65 от 1991 и бр. 102 от 1994 год., 78 от 2005 г.) и Наредба 5 за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работниците по срочно трудово правоотношение или временно трудово правоотношение(ДВ, бр.43 от 2001 г.)

Работодателят е задължен да осигурява специално работно облекло и лични предпазни средства в съответствие с Наредба № 3 за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място.(ДВ, бр.46 от 2001 г.)

## ЕКОЛОГИЯ

Изискванията по отношение на опазване на околната среда трябва да отговарят на всички нормативни актове на законодателството в Р. България в тази област. Околното пространство да се поддържа чисто. Разбъркване на смеси да става в предварително приготвени съдове и корита. Строителните отпадъци да се извозват периодично на депо за строителни отпадъци по указание от общинската техническа служба.

Изготвил:

  
/инж. Лариса Тодорова/